

КЊИЖЕВНА ЗАОСТАВШТИНА МИХАИЛА ЛАЛИЋА

У „Прилозима” студије о Лалићевим објављеним и необјављеним поемама по први пут објављујемо факсимиле антиратне поеме „Војничка пјесма (I-III)” и поеме-панихиде „Под ранама” (1-18)”, у нади да ће оне изазвати очекивану пажњу како графолога и текстолога, тако и књижевних теоретичара, аналитичара и критичара.

Лалићеви факсимили су преузети из фонда *Заоставштина Михаила Лалића* (Архив САНУ, бр. 14862). Прва поема је преузета из *Свеске прве* (стр. 181, формат 10 x 14,7 цм), са стр. 126-137; док је друга поема преузета из *Свеске друге* (стр. 279, форма 11,5 x 15 цм), стр. 239-279. Прва је писана махом мастилом, а друга махом графитном оловком. Прва је исписана до краја, док друга свеска има четрдесетак празних страница на крају свеске.

Бројеви страница на маргини и на дну су накнадно дописани ради лакшег праћења поједине поеме у зборнику радова: „Војничке пјесме” (I-III), стр. 347-358 и „Под ранама” (1-18), стр. 361-401, укључивши и десетак празних страница које је писац намјеравао да попуни новим верзијама појединих дјелова поема (!?).

Посебну захвалност дугујемо књижевнику Рајку Лалићу, пишчевом сину, као носиоцу ауторских права, што нам је дозволио објављивање факсимила рукописа поема „Војничка пјесма (I-III)” и „Под ранама”.

Уредник

126
 Војничка песма
 прва

126

Трава је жута око пута
 куд наша сапотија мутна,
 вода је мутна из овог пута
 а биве још мутнија.

Пог нама кости се бува,
 пог нама гут се бува,
 жури облак, дама јесена трака
 а ми смо свега изместена
 швака
 На властину заопана руба.

За нама поље куна
 и тајно турки село,
 оставили смо тронуће село
 и девојачко поно небесно
 пошми у пољу католне.

Лини до нама и свак така
 вестар у шуми, мада трака
 за нама поља, пута сама
 а биве још мутнија.

128

Пред nama куће годе
 Пред nama села годе
 и лица криву преграднеле. Шене
 а каз вистра казне унаше стори
 у те гатуће дивне...

Од нас пропуста криве
 - проле нас родно село,
 и блану зиджело дорфе зело
 и све је, све, невасело...
 шрава не ниве куд нама нота
 шрава.

Шрава је шута попрај шута
 куд нама солтанија лунта,
 бага је лунта невог шута
 и биве јте лунтанија.

Лунтанија од крви, од меса,
 од кудр, од вузели меса
 у малим еустој, лудрј лудих дани
 од моста ит до урнебеса.
 у шравама, а шравама рана.

(128)
 Равно сањница клеца
 без срца и без свеца
 и без збуцне. Непотпуна била
 40- Куд тело смрт, даје тело дива
 даје, те се поставити јадне
 нине које?

(128)

1129

Вртларка дрсема
Зуца

Мо поље више тиним није
Ни небо није свила...

Шта ти на земљи што;
у тој земљи, под колитом
зорничких сиви' кобиле?

729
Је ли ти стора тина,
је ли ти земља лова
да ли те зато роди које,
да ли зато дуса
сред бајана
сиромну дрвину јунобојана
за гледосту дуних лета?

На пољу штоме нема увучена
нитна на грани швоје дрвине,
на нитна тјачине на земљи
где узи је зун и узи снага
од отова и од швоје?

30

Je ли ти стама шема,
 je ли ти шрава лапа,
 да ми не зато краши ма,
 под ружним небом
 - без облака

да отет будеш швал и ма,
 иза двадесет крајских нећа

30

Јуџ дучна нема дубока,
 ни моста нема, ништо дучно
 о, куда теи земном током
 кад све дучине потасује
 - сумојом и фронтел-була

Je ли ти рана шема,
 док расисе кубн шмапа
 зај зато не одиша ма,
 да будеш среи,
 ште страна,
 да с шобом свуда језа шма,
 - кад инаш неи двадесет нећа

131

89- А кад је поље тилним била
и небо глати сјај и свила -
знам - што то тишта бучели јури,
бијели камен и зупани -
и з то зина ?

- Турма је била кад си што
та згашеним јелим играју -
како ми те не малим игра,
иу бају кући,
загае зана.

90- и каће тилкати бучели јури
а осуреним мушћу таву
што ти је нати збавост каје

132
 Војничка дресина
 — тјеша —

Просим их фино,
^{идејом}
 Шта нам је то
 требало —
 толико —
^{жалосно}
~~проказа~~ —
 притих глава,
 да лио црви?

Да смо драм земљу —
 сву би је дрвнуци,
 да смо сјаи ~~што~~ —
 све би зелено било,

И све би руке
 — гране биле,
 Гране
 у зрану
 одружене сунцу

1133

1133
 И сва би ¹¹³³штукна
 морем ^{лица била}срешта
 окутана.

А сад листи ^{јесењи}црвен
 од ^{у шуми}древе ¹¹³⁰трагични
 и тако нам је ^{штучно}је
 кад на клас ¹¹³⁰души ¹¹³⁰помишља...

Урости их ¹¹³⁰дино ¹¹³⁰гостон —
 окренимо ¹¹³⁰башавон,
 окренимо ¹¹³⁰башавон
 отпуц је ¹¹³⁰дошао!

И ¹¹³⁰вудурице ¹¹³⁰вудурице,
 ни ¹¹³⁰ради ¹¹³⁰мене ¹¹³⁰класне ¹¹³⁰божје — 1130
 Мо...јер ¹¹³⁰с ¹¹³⁰мо ¹¹³⁰тако —
 од ¹¹³⁰куће, ¹¹³⁰мога...

137
 И свуче су нам ~~и свуче~~
 и ~~своје~~ ~~наме~~
~~ајинство~~
 и ~~своје~~ ~~кмет~~

134

Ас звучало на мизама
 не звучало
 играма
 па дамо за шуре гаје
 зуче су нам додате.

Ташени смо
 водњинама,
 башени смо
 варама,
 Ми тањани
 тучи играма
 зуче су нам зтањене.

Крлави смо
 зтањена,
 Врлави смо
 зтањена,
 крв нам брине
 из понања
 зуче су нам рачене.

135

кеј-кој, кеј-кој — ¹³⁵
 Окретамо батавон,
 окретамо батавон
 на луцевокуди!

Јед нам и није
 — Ни до славе нам ^{Баш до клана,}
 ни до славе, ^{није ствало,}
 и прске крпе ^{ни до забаве}
 леуришаве.

Ми до говора,
 ни до тјесме ^{што нас охлака}
 ни до ступа ^{дремних двора,}
 ни до вјешта ^{гробној мрака}

Ал нам је ето ^{многа ствало,}
 до наших „добрих“ ^{„дравих“} тагда

136
 Што ~~ни~~ је кешито...
 брло мало,
 и што неједно!
 С нама чека.

Јесте, батали смо
 узрели
 то кад дошлите
 вучодрана
 што дожда и
 отварка
 и сад на поједну
 и огасти сејера

120
 Морало ми
 за уздаје
 наилом фронталном
 њелном шабом
 напјати леја
 „само мајко“

— кад ми питамо
 за му и здраве.

137

137
 Циогућемо их —
 „само како“ — 138
 и заврнут ил
 — јер каз вах ново
 — јер каз вах ново
 сва пазу ти у бојније!

нама није
 ни до славе нам
 ни до славе
 и ахордије
 Биш до клана
 није стаго,
 ни до зоста
 кулаве.

Кеј-хој, кеј-хој
 окрећемо батавон,
 окрећемо батавон
 на мучевогудит

Врета сиромаша

237

Сивавино,
 пустишино сива-
 и не отворе отворе сиромаша!
 Шуга пала
 на пусти крај
 на мраморе и златне
 горским билом подијане.

Коре се лупа
 погла боја
 и јелите вуком оторјене.
 Чинад мраморних заштитних остоја
 бди и сиромаша Врета сиромаша
 бес одијене
 на не сиромаша небеселе.

Невеселе
 сивазе ноге
 пути божиштва долом голми,
 Сваки сиромаш у кул. Боли
 и врасне душа у огају,
 когауници не мртвим гласом
 охитише, забварају!

Забните се
 малом тоја,
 на те и отети да се бржа, сиромаша,
 кад су млади под бајтане сиромаша,
 кад у борбу за славају пошми,
 млади момци као с тоје мисли
 за сиромаша.

ми анд?

237

Плод рана

239

①

239

Осретами како вјеверице танке
 ко како негасној сунчови ил итрау,
 и приближи се споповима сунчови
 и, заруфене, на домаку, сунчу,

Да ли итрави добу
 ко пош лишту златном
 крвљу понаваном,
 да ли по зајаку
 црних рана пивираних.

10- Лице је ар кас
 дође, мане, гасне сесне мре,
 што сдојило уз посидебу обу
 од најраш и рунека мшита -
 ја ваши уздах сваки
 гурем у шмишети.

Тико вере ваши,
 ко лебу пош ајем
 непаг табе проз куммаше гаве.

Да и је задње, да и прерзадње
 10 што тико вере леко
 кад болови ирживају и везују
 за шћу црну мочу гашбу?

240

Живот бреше стиптај руке,
важна зграда, мрта брвна,
мана дома изгубљених,
сам свијетли - сад нестaje.

• Као вијесак измет вјешта
осица се као за паровом
и - нема ја.

30 И ви одгласите
дође, мале, гасне сестре,
од одгласа вашеј
листо свени отада -

Зар зелени ја више никада
видети нећу?

②

241

241

Штанге сивазе крај дражњави вода, шену
и ливаге шјаве језе и зелене.

Никад више кети и зоти у руске,
до те сивазе еваном шане, ^{кети} ~~шане~~ санжавне

— Једном, ^{пацијент} ~~добио~~ као дроманик, уз смив доле
у алуре будским окош кевилене.

Сивоје киве вилик грана, шане сумра, обасан
— из шивине ил из земље. кере бисито шудовене.

И сада ^{су} ~~своје~~ ^{шане} ~~шане~~ ^{доче} ~~доче~~ ^{шане} ~~шане~~ ^{кја} ~~кја~~

вир, чебеско илерало, прена грана.

Сам се шити листи ошкига и на шиде водоза

~~Једном шудок моја шенка на шенгане шане шане~~
Замком шане одвуча се ова шиде келетана.

У модрици шиде кружи мита шити обшкига

шита обо ошкига шити одбесак водан шиде

— Једном шудок, моја шенка на шенгане шане шане,
Завуча се залучена и келетана у модрици.

Потам ме ој шидеца, бело гана!

Нека шидеца шенар прене с шидеца шане,

Нек донесе китбу с шита мојој шиде

оје шенганом шити кере шиде јана шидеца.

③

243

243

Ты прилазиш као некада...
 што ти под ногом лист не кунути,
 што је глава тако тавна
 а очи - јуче заматане?

60 - Је ли ти ти, или сам сјајени,
 о, брате мој?

Мора да си јуче луто,
 за тобом су хајке шиве,
 знао си на врату хладном -
 мишвак: јуче воде звоне „Ладо, Ладо“
 зато ти се не одасвах.

Је ли ти ти
 или сам само, сам трешетрети?

Тужан ми јучу - итраку суву
 2 - вон или земљон пројумелу,
 на ној шупе јуче зраче.

Видљиво, идише очив сјајна
 откуд шиве не долазе,
 крај тебе сјене нема,
 срећо моја, сам си сјена.

Лице су ти најдими,
 идеш ходом самовеним.
 Што од мене кријеш очи,
 што се клопиш за бранана, бел јучели?

70 - Ти си сјена ноје нема
 јучиш очи пред очима мојим

247

Као живог другог нека
а равна душа јеси

(4)

245

245

~~Мудре ми се мисли, видими
 и мути се све што видими,
 а не могу, мили браће, можда сјено
 да ја шобом не говорим.~~

Мудре ми се мисли, видими,
 и мути се преј очима све што видиш ^{видими}
 али с шобом, сјено можда, како могу
 да у задњем часу оном не говорим?

Како си дошло - из Вирене, преко мора,
 а друге себе дошло како да си крава?

50 - Можда је ишло вајка било -
 сирачаје си превадио да би дошло забвљају.

За, ишло је вајка било,
 ја сам мајен криво што - да се камен ^{иде} _{зграбају}

Сузе су ме задушиле, окрешот се шар, сирачају,
 овај веште не каи ^{иде} _{зграбају}

У кура бих у шта села потављена -
 ово ишло се само уоне уоне баште отојеле,
 и кура бих у шта села потављена -
 там ме среше, вистама би!

100 - "Ово ишло ми ^{иде} _{зграбају} ~~сирчају~~ јава нама
 што ишло би, што и не ишло, што и ^{иде} _{зграбају}

(5)

247

247

Шта још ништа не говориш, само стојиш -
 им у орлу даха немаш, ил је муча немужина?

Они су ми паровите: кад те видиш, кад те нала-
 на по земљу да одради још ~~барба му~~

Тојем, ни вес не видиш ме, а тајниш ми каљу, масе
 - Само вадс док допосе да ти сприну жељ раса...

"Варка Вига" - дашмилан се, а
 740 - Тоно је да завој ираши, да ти рале брече...

Ваде немој допосиш, немој рале брече, аш -
 Сирак ме да те не изубим; нив сам само твој чељ,

Како бих те зајрмо - а руже на ишомине,
 како бих те изубило - уале крвљу за велине.

О, а твоје јасе куне, руже твоје ишомине
 а лице ти ушивају по орнуј кади мешеје.

О, он ~~како~~ аго ишјело потомство -
 ма се ~~ошјело~~ освешана и шеве је освешана,
 аго се ишјело заморило, ма че земље жешеле.

(6)

249

249

120- Овај марис шула ливака што ме трни
 гла уга изшубљена, чепчурена, прети се бедна —
 мени бузи усочиле и бушине:
 кад ја шутиш у тамници, ил у војску одласаше
 — два се роба састароме под рашетком.

Гаш ка врата замуцао — мучко, као што сурје куца,
 зарви саити одвалану зрелос мена,
 али смо сузе жалоснице задржали у очима,
 моја снага окована, и твоја младост непомена
 — два се роба састароме под рашетком.

120- Неверјо свеће дуги бућ и давоине четрнаест,
 исцрп меле даћи твојим отворети.
 Ригери там сиромно блуца од немоти.
 Окај што је прилушкиво нога да је толико
 — два се роба састароме под рашетком.

Они што је — као јесен: свеле, влашне, и једна вола,
 Шта је то: гему сва шта кошва рана и ајерана,
 Заборне ме растајаше без нагања,
 и понор зину измету нас и нагасе без тражица
 — два се роба занавијек заситароме под рашетком.

④

251

251

140- Из логора где је клагно, где мротно и отровано,
 где је небо бес звјезда, где је бес чеба тамна тесла,
 свано вере слушао сам глас залуцки и негујни
 мене зове, мене рани болним зовом сваке вере.

Пробуца се кроз дабину, узе у кој сам латало,
 сване, залуце, одјерји ипаштив - и кишиком пробуца ме,
 мене моје иновара пустиом генивом на давали,
 Као да је лелек чакл по малоско моје мене.

145- Дрхтао сам од тог зова, од тишине. Етосе клагне,
 молио сам, вадио сам - „Не зови ме немобнога!“

гласа мога није гучо кроз просотуре удрумане
 - ни је како да баг гуче срет ни одјек гласа мога.

А кад одјесла, кар узалуд текач зове орајана
 из дабине браковорске - јавана се суца сретни
 сване ~~незасретни~~

одез несретник, што ни ^{носим} ~~носим~~ расцане
 гучеи краја гемба коуче и зло мене изубавити.

8

253

253

Свакима вако да се мила: што се млади, најбољи,
куну, душе и мисли, већи тако немилобај.

У српору, оскојном, уо драшваји муји рупе,
чини ми се и сад види тега, много биче до душе.

Ви се му вако убице јанач мутом путима,
гелу носом поврловои замрљавом замрљавом.

У кабини што је мачка од зубуна свога, што
~~додуше ми муји били~~ стомен што брелимача и нећу.

Види брајеро штоко лице, дјелу глат и користи,
- геско дреше ша карца тојном еутом обвацим.

Само ју је у душе ноћи у ковоу у мути,
таје су многе осушњене смртног табу дјелом.

- Остави ми, не муди ме, не мори ме бучна дјел,
вопроси ми за све божто, браше, мушиа усталим.

9

255

255

Сво градова бресту сити у долина
- а ја и им самосами;

у њима се вина пију, свучена воде
- а ми жаси у шћу стани.

У свученом, и ус вино и ус пресну
- ~~ше~~ од наше ~~државе~~ државе,

и кад носе дрвојачке шапан' мур
- од илеча нашеј среде.

180 - Кад се воде, кад пролазе кроз паркове
- и ~~сјена се одиждетиве~~ сјена се боје

и кад свученом сврсти проносе
- од помена ~~тишовога~~ подиже.

Тосовога у сво градова убили и држим
У гас овај, у пох обу,

на вестурни глалу и море и урлају
и узалуу ~~понов~~ зову.

Залуу боиа звона јере, залуу ~~оталу~~
- ша им ~~понов~~ неке доћи,

180 - Залуу војоне ~~завиштане~~ у ~~Безумну~~
- ша им ~~понов~~ неке доћи!

256

Колико је росних шума око Зубца
 - свуд се чаше очи жаге,
 Колико је поља а сваса око града
 - све их наше војске држе.

Кад бригаде кроз нов прет, обур свету
 - небесте ил звезде свеште,

Кад бригаде у бицикала силу лоне
 - цуцати чујем уврст ил гра на цуцбе.

И ми смо сад до убијети,
 до- ил увеле старомне киле,
 војци правде дајоване листим чул,
 ил руке што ветиле нема,
 часне руке сиротиле.

10

257

258

Другови моји сада ~~урајају~~ урајају међу шибле
 мојре бунде ~~урајају~~ којом треба да се врати
 да ми кажем тајне ствари и објаве
 да поверен кура геше да објаве
 - а кадарини и оранинон небон сиљини
 вет се црно гавранова јакто дими.

210 - Соушвају се са гробна мрејом и крвни,
 крвима вет додирују више гране
 и падају на те гране забубане
 и превају својој тади бујини крвном
 како ће се заситити крви бујне
~~нарајати~~ на бијело умироте.
~~бујају се~~

Што ми гавран карскарији, отрувани
 буро крвешини, ~~уру~~ где, бегом брели,
 што се јакто растрескава, шми, шми?
 За мресе у блибини неке бове тогбе ками?

220 - Шми су и ~~стоји~~ ^{суби} постојани,
 и орлови и другови моји?

(11)

259

259

Време вечерње, јеси ли што ми
у гронама - као бурски плаш?

Или докоје извори ихански
ојачали идишанама обили
кар се одице заморено гаси?

Дуго је шум шума октобарским
и држките докоје извори.
Јасно гуде: будски дозив свјетли

230 - О, другови! -

и - у срцу параве растури.

Над трибунама - штоко иштити што
од коваком, дивно, закудено.
Напољу расте - растуи ~~што~~ свјетло!

Моје небо!

Мога ока зрело!

Ако зовем, ако их дозовем:

О другови, моје зоре беле,
обде су ме ране зашцепа!

И не могу - цела жаса у ме.

Кругу, ~~што~~ Не види ме и остављају ме.

Надзема се - дах кроз ралу крива,
Битна сучена крвавих мучура.
На пој свади закуденој небуфена и несмала
оста муна - судба моја.
Мир вам вама и дивовина пустија заја.

260

260

Напомена се — можда мене брже:
да се кажем, да заљубљена не желим.

А не могу — гласа нема у ме.

250- Због те брже ступише заставе,
кад главом ми туче туче туче.

Вев тишина када јуре су били,

јуре су мнози гласи чу били.

Због те ишли ви дубоко мим,

куртов поим сврести бисим.

— душници вал из кожда били!

(12)

261

Више иди, мамо древојко,
 ја не могу доћи никада —
 ти под шћоје пројорс,
 260 — ти на ваши миваде зелене
 туже је лека кадира отаве.

Само још у сну можда зучи
 глас мој мекон прекинути,
 за јорину на за дуче
 док ти сваше у сјевању к мени
 заборава мекана забвје.

Кад кад баштичи
 мресеу истрје
 ти кад иве тогу окшати,
 270 — кад далека свирала залујати
 — на шар ми се челик показати.

Ке плаши се више, древојко
 мривој мота потлери
 кад с дружина разговараши:
 давица је, видјети не могу,
 пошурити илика стоти на мени.

А кад дође рета порисана
 с тресмом
 280 — трепе ваших мивада —
 дар изнеси и ушитоу,
 рећи те ти о мени.

261

263

262

Рече ће ти, мила девојко,
 да не гледам у везер поже
 ни на реси ни на ливади
 ни у башици под јабучком сиваком,
 да не гледам, да ~~ду~~ ~~не губим~~
 не губим дане.

Пође тада ~~својим расуђивањем~~
 с својим расуђивањем
 одом што јој мисли не отада
 290 - сваса м' што не отаде господара
 - сву тем нату била ка отагове,
 нове мржње и љубави нове.

(13)

263

263

Сотини се шмирно дана:

Дуго мунло као зми глас; подне а пошто иду;
 Кере паде - нема пресе, нема ведрој дуги баба;
 ни Милта а ни Пунла, а бескрајна павоје врана
 а добује свиној дугу црна земља по сандуку.

Мунло свите - оги шмирно:

³⁰ - ~~Иде~~ сузе некрошине, моје ноћи невојаконе
 и зми гласи и шума. а не - нема краје ни четине!
 И тек пада попрај уситје шмирно идуке бадишине
 и богај на и пружен паде - зајевасло, и ведро се

Пјесвали оно сруу драју -

о дунашкову и барашку, о Милтију и о Бабу;
 док им куше лишке скрива и јесена шмирно сава,
 маже су их прешали се, рече им се појунале,
 у срдима својим свешти - неутасла збуједна ива.

(15)

265

265

Лодуја казај и који и даи и стави сам
кад се овако предуго живи.

Јесен - крај свему живом на ^{свакој јерди} ~~свакој јерди~~
и мени, видиш, дође, с плаштом савио,
у забитно тасуко иланин.
Спрати мурена, карабине
калверијин душе мој!

Лезиш далеко, једва те окоп сунчи
док ти се, ирети, почлако итрива
држав, као суму дрела бросјакс ружа.
Од бола буба свучети ми се мурна
кад штогу ујев тико шалеи.

Кларна је шта ујев и мокра од скоро кише,
из не бадути јорек - на смрти мурине
Тедаш ме итудно, шалиш ми ме, једнооки?
Као да не раскићно растакак наиз,
чир и слотој што долази и сам дучи и дубоки.

Од мече ит осит саомек - мрва крви крај килека,
а из овни задњик дана -
ијесе рђе скучају се право испод вљота јла.
Боино ми је кад дошисли да те бито јошмане
ијесе рона јака звучна - вљора вјесна келудна.

Лезиштем ну иткучи рена - као сви ирети и сам,
до нама те мурна иаста, до нама те кише иаста,
мурна итвара вјавица, кларки, итваста,
сичеи мокри и ледени и забавав.

266

266
 И, ако те нено кафе, кад ослонци у црквице,
 погубом те познати кете,
 узети те собом кете.

Док те операл док се сјстали,
 док те гле, гудути се, блудни гудити —
 као да ти се свата вјата, ни се само гудел гудити,
 као да те и за ме бити
 још битица и црквице..

Клиса ми се под ногама знатно море итали мита
 док шетрам уздишутин на уласној стрази мору,
 истреј ока дубокога згубљеног неба смиве;
 ипомоги ми да устанем, карабине,
 кауцерицији доуме мој!

Гудимам се и вет савјим ослоном на ивоје кладно
 тик и поткути, као бод даха, док се знајте мунака
 и сав свијет жарких боја пред очом се болно мити.
 Искорачим, а свата је меса, равна, све златица.
 креатнајем бис и тродо и црквице и црквице.

Ослањам се на карабину и на стабла и на гране.
 Стањам само да одамем и гудим се —
 што су рече ово рудос дане затупале?
 Сатам ли ја ни црквице које те гуде умучене?
 Сатам ли ни црквице свету и кудину потамнелу,
 те шетиме црквице краја и куду што мој
 и црквице веро вере и висове свемојучене?
 корак црквице

15

267

За кратак миг и ноћ и дан, ~~предам, дај~~ —
 а све би кајено да јри живи.

Зесен и кроз авелу шивом муном један —
 мене играш, с ковом оштром, и хладном сањивом
 кроз ордоне дусте све крајине.

Силуј ми се, сјајати муње, карабине,
 у Злати гасу мој друше и поверење!

Летим ми далеко, једва ме окош слушати
 и кешно се, мигне, игра на теби мигне
 држав као и сунцу озелна светарка јуна.

~~Осећаш се, да се, једва а одуше се, дамо муње~~

262

15

269

269

За црвеним цвѣт, за листови рибиз, герак,
~~за листови лист, и какида, рибиз.~~ а сада —
а што би књазело да још живи.

310

- Јасан и крај обалу златом шумом једри
мене играли — с поком оштром, плаштом сивим
као дрвце засјечене, мате и љише.
Смилуј ми се, сиротино мучно, карабине,
~~у своме мучењу~~ мој душе посвети!

Лешини ми галево, јерва ~~то~~ оком слугица
и лешно се, ~~лешно~~ ^{книже} ~~у своме мучењу~~ мучи
држав као сунцу одета среталка ружа.
Всмучекем се ~~у своме мучењу~~ ^{недојмице} ~~у своме мучењу~~ ^{што се} бојно муче,
Још ми ружа магну цвѣт ~~у своме мучењу~~.

310

- Глатке, што си одешало? И мождо од своје киче,
из шеве ми бадути ~~у своме мучењу~~ тај и смрти дане.
Тимурно гледаш, малиш ли ме, једнобожи?
Распуштају се расата кити нама,
кич и својој што долази и сам гуди и дубоки.

Од мене ти путан стидица — црва крви црвима,
а из ових задокх дана —
Крва је свугде се око љива такот гле.
Још једном тај нели затрени, дуче ко буде
~~у своме мучењу~~ ^{у своме мучењу}
Заубајек јека шваја, смучела прсма сеушана.

240
330 *А* промије: потрај меса мшатећ ми лутав и сам.
 По нама ће лишће наоиде, по нама те мише тасити,
 крак меката вјубица, као трај и масити
 и сивови и перови и заборав. 360
 Ђе, када нас једном пађе, паропотни у шровети,
 погностурни зарвалли, збујервни зубан отгоганин,
 — замалиће борау неки, али суза бити неће.

Прерано је да се вучиш, о душе мој — да те нама
 у бишкатам, на сјагала, на сјагачима, у сључама
 — докле вучио зубан ширити докљина погубица.
 — Дари дјеча догоруна иду јузе се маки роје
 да од палог дрвме бушну — да те чема, прејано је.

У шеве се данас пада
 једна мена у крпичи увбујевон, саморана —
 што јен значи нека село до земско изворело,
 јузи, фиди, гобрек, вучка мласа — 370
 зм уралу да те чега и уралам да се пада!

Душе мој са Сиве Вуче, Сисидре, Морге, Јавојове —
 за да појисни и остакни и заруфам
 у гувени и нустиони засревени дове ове,
 370 — пај бријаре мелице моје
 и треститишу нови брзи, ^{кој} ~~а~~ тарнија воји и зове?

Уврет са увретом, да мотти лист, глерам: паја —
 а све би катрело да јом шива,
 јасен и крај свелу зделом шумори једди,
 мене тражи — с посли онидром, влаштом сави —
 кроз ~~мадлене~~ гувени.
 Ој, непа. Кас јом не пађе, парабине,
 у нустиони мој душе јеричи!

271

Дил те нерам, док се сретах,
 док те чул, утрну се, бигрехи утрну —
 Као да ми се снага врата. Им се само један свјет,
 оломе ми и са ме би иди
 још била и прво ва?

Луза ми се од које на знајно море широким
 док шестуран утрнути на гласој ситни мојој
 икој она дамукелог неба сивој.
 Помоги ми да устаним, да отиђим, кајбим,
 на вјерници друмо мој!

Утрнути се и век отјим, основен на дванај крај
 тих и потпути као без дола, док се тика шума тја
 и сав свјет шарик боја ибу поттеран вјеро ижеви.
 Искорачим, а снага је лека, рава, све снажја.
 Трећошјаел висе галени — брелојубе, шули си им!

Трећошјаел висе и кланау, ~~у вјерници~~ ~~у вјерници~~ ~~у вјерници~~
 Своана кај оим да аракнем и отиђам се:
 Ово свјетно, ове боје и левоје — од куда им?
 Саван ми ја и вјерним кроз ње клане потпути,
 саван ми кај потпути свелу и крвину око јуна,
 ње њанамо гужелот крај и шум што ми крај брв
 и црвен вјеро вјере и висове снелнобисел?

Трећошјаел висе и кланау и галена вјера широк,
 Своана иже им да аракнем и отиђам се:
 Ово свјетно, ове боје свјетнога сна — од куда им?
 Саван ми кај потпути свелу и крвину око јуна,

271

12

не тиши не гурани кура и шуи као ни
појале брине

212

380 Саман и ја до краја кура не кланде поштале
сво урвено везро вене на вилоте кага буре.

у сс само урне др.
1-15

16

273

273

Тула јушки вјала и брине звијезде
 утламене и бијеле,
 звиједи на глави ветар буји,
 Кур ме од војни, дрмљиви у мрак
 За баравени, зарасли пут.

Ако војни у ширине класне и петине
 што су збретово крме -
 чути се ту бурне постои нап, измаи знак
 Свештувати фосфор постоји расути,
 390 - туна изражава свештине страј.

Ца вузга стаса доње на раскрте
 ту се душна стеме збуште -
 на оштар као жок засједе мрж.
 Појте се јави мекана у мрак
 душина потиот да ставио смр, мк.

Ишине мрива с мушким свогаи обин
 у душу неубегности отови.

Ни мдрал у мачи, ни да збвије вул.
 Само ветар у мачи заувил
 400 - ко среи заклош джетета. Ц - мул.

Бојин се потас мој нуша бескута
 дане жала душка
 предачица, и велика моја памоћ.
 Мрмарал по душа бијела у мрак
 над отпорна отпуч не понесе враи посто.

274
412
410
Крва јушки облак на задне звучење
ушашене и бијесе,
звјезди над главни вратах бути.
Јути се у мору какававом шраку
— неј трај и пути по.седви пута.

17

275

Над Брелови и Турци и Шорном Писовица
 овај исити бубоотни месецу бди
 знаше в рђа ушутена, бојове и китне бресе.
 А за ме је прерамак швај крај пошиски
 тде машина с емо боји пресаму весе.

Вучице и рђа мипути по месецу коло
 коз шине се пошупусти безкрај шина наскоко
 Заласети, гавикаве талима сјелом
 прег кошом деформозови одто речом:

420 - По обору ситила један
 прег пратом шифти и исфикалу штаву.
 а вешау набадо китне и митве и дрље поломбелто
 пог шовбу што је век подицула таву.

Срџом ли се, таволура? Никара не заборава:
 шог у селу, дече криво, бучне ошдре, крв у штаву,
 усотману талиот дуга, зарже рече
 у допити крај рече што сја сама и буча јери:

430 - Једој душо! Никад не паш сем сјетана
 свјетних дана и дуга и похода
 прег рђа улагеши тде над свали пошам
 бучери бију, вучи бију, весе и сјебје
 ова исити, шерна и днелта меселима.

18

277

277

Пламена се саби а-р снаме
 у карио јесење свишатање —
 над мате брзе низ доводе,
 над воде тору негде не,
 коју нема тима ни збирива
 у високој шуми смрчевој.

Пламена се сунце над горама
 ичо-неплатом, чоним, баровом —
 црвена пшима обузима,
 слијешти горама језеро,
 у водама се клагним ветрови
 сам облак бучел по ладуркума.

Содуштилe су се зебе и сунце
 ситониле срце и веверуце —
 охуцајели су пунтови пламински,
 заришта полиба, ифрови, ивбиче —
 ичо-за кој свреташи у горама овни
 — хладно сунце?

Пунтним је очи сакротно,
 на стон-камен се наслошио —
 тамно му лице као земља,
 под глом нрв ~~и~~ заковила,
 низ кело гнр поста атала,
 на земљу му пшима пала.

279

279

Као мурјан сирт ме обдушује
 повлазећ се из видела
 а хладни џеп гах се руже
 460- кроз капање мунта сена

Као вул сирт ме обдушује
 амалажућ се из видела
 а џеп хладни гах се руже
 кроз капање, мунта сена,

кроз уздасе толих страна
 и језоје вентра медуна
 медуна, ружна, ошугана
 468 некасиња, први жедна.